

Obsah

I	Obecný úvod	7
1.1	Předmět pracovního práva	7
1.1.1	Individuální pracovní právo	7
1.1.2	Kolektivní pracovní právo	8
1.1.3	Zaměstnanost	8
1.1.4	Výkon kontroly nad dodržováním pracovněprávních předpisů	10
1.2	Vývoj pracovního práva	11
1.2.1	Počátky právní úpravy pracovních vztahů	11
1.2.2	Právní úprava pracovních vztahů v ABGB	12
1.2.3	Vývoj pracovního práva do vzniku Československa	12
1.2.4	Pracovní právo v první ČSR	14
1.2.5	Pracovní právo v Protektorátu Čechy a Morava	17
1.2.6	Poválečné změny v pracovním právu	19
1.2.7	Socialistické pracovní právo	19
1.2.8	Pracovní právo v období 1989 - 2000	21
1.2.9	Pracovní právo po roce 2000	25
1.2.10	Nový zákoník práce	26
1.3	Mezinárodní právní úprava	28
1.4	Harmonizace pracovního práva s právem ES	29
1.4.1	Přímý účinek směrnic	29
1.4.2	Nepřímý účinek směrnic	30
1.4.3	Odpovědnost státu za škodu	30
1.4.4	Význam judikatury ES	31
1.4.5	Harmonizace českých pracovněprávních předpisů	31
II	Pracovněprávní vztahy	33
2.1	Obecné principy	34
2.1.1	Vztah zákoníku práce k občanskému zákoníku	34
2.1.2	Možnost odchýlení se od ustanovení zákoníku práce	34
2.1.3	Rovné zacházení, zákaz diskriminace	35
2.1.4	Základní zásady	38
2.1.5	Relativní a absolutní neplatnost	40
2.2	Druhy pracovněprávních vztahů	41
2.3	Vznik pracovního poměru	43
2.3.1	Postup před vznikem pracovního poměru	43
2.3.2	Jmenování	43
2.3.3	Pracovní smlouva	44
2.3.4	Další informace	50
2.4	Změny pracovního poměru	50
2.4.1	Změna subjektu	50
2.4.2	Změna obsahu	51
2.5	Skončení pracovního poměru	52
2.5.1	Ukončení pracovního poměru dohodou	53
2.5.2	Ukončení pracovního poměru výpovědí	53
2.5.3	Okamžité zrušení pracovního poměru	60
2.5.4	Ukončení pracovního poměru ve zkušební době	61

2.5.5	Ukončení pracovního poměru na dobu určitou	61
2.5.6	Odvolení z vedoucího místa.....	62
2.5.7	Ochranné doby.....	63
2.5.8	Odstupné.....	64
2.5.9	Potvrzení o zaměstnání / Pracovní posudek	65
2.5.10	Hromadné propouštění.....	65
2.6	Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.....	67
2.6.1	Obecný úvod	67
2.6.2	Dohoda o pracovní činnosti.....	67
2.6.3	Dohoda o provedení práce.....	68
2.7	Pracovněprávní spory.....	69
3	Pracovní doba.....	71
3.1	Obecný přehled	71
3.1.1	Úvod	71
3.1.2	Definice pracovní doby a doby odpočinku	72
3.1.3	Délka pracovní doby.....	72
3.1.4	Práce přesčas.....	73
3.1.5	Práce v noci	75
3.1.6	Pracovní pohotovost	76
3.2	Rozvržení pracovní doby	77
3.2.1	Rovnoměrné rozvržení pracovní doby	77
3.2.2	Nerovnoměrné rozvržení pracovní doby	78
3.2.3	Jiná úprava pracovní doby.....	78
3.2.4	Pružné rozvržení pracovní doby	78
3.2.5	Konto pracovní doby.....	79
3.2.6	Další povinnosti související s rozvržením pracovní doby.....	80
3.3	Přestávky v práci, doba odpočinku	81
3.3.1	Přestávky v práci	81
3.3.2	Nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny	81
3.3.3	Nepřetržitý odpočinek v týdnu	82
3.3.4	Dny pracovního klidu.....	82
4	Odměňování za práci.....	84
4.1	Úvod do problematiky odměňování za práci	84
4.1.1	Odměňování mzdou	86
4.1.2	Povinné příplatky zaměstnanců odměňovaných mzdou.....	87
4.1.3	Odměňování platem	89
4.1.4	Povinné příplatky zaměstnanců odměňované platem.....	89
4.1.5	Společné zásady poskytování mzdy a platu	91
4.2	Poskytování náhrady mzdy	92
4.2.1	Překážky na straně zaměstnance.....	92
4.2.2	Překážky na straně zaměstnavatele	93
4.2.3	Další případy.....	94
5	Překážky v práci.....	95
5.1	Obecný výklad	95
5.2	Překážky v práci na straně zaměstnance	96
5.2.1	Dočasná pracovní neschopnost	96
5.2.2	Materská a rodičovská dovolená	98

5.2.3	Jiné důležité osobní překážky v práci	100
5.2.4	Překážky v práci důvodu obecného zájmu	100
5.3	Překážky na straně zaměstnavatele	102
5.3.1	Prostoje a přerušení práce způsobené nepříznivými povětrnostními vlivy	103
5.3.2	Jiné překážky v práci na straně zaměstnavatele	103
6	Dovolená.....	105
6.1	Dovolená za kalendářní rok a za odpracované dny.....	105
6.1.1	Dovolená za kalendářní rok nebo její poměrná část	105
6.1.2	Dovolená za odpracované dny	106
6.1.3	Dodatková dovolená.....	106
6.2	Čerpání dovolené	107
6.3	Krácení dovolené.....	108
7	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, Péče o zaměstnance	109
7.1	Předmět BOZP	110
7.2	Povinnosti zaměstnavatele v oblasti BOZP	110
7.3	Povinnosti zaměstnance v oblasti BOZP	111
7.4	Kontrola v rámci BOZP	112
7.5	Předmět péče o zaměstnance	112
7.6	Pracovní podmínky zaměstnanců.....	113
7.7	Odborný rozvoj zaměstnanců	113
7.8	Stravování zaměstnanců	116
7.9	Zvláštní pracovní podmínky některých zaměstnanců.....	116
7.9.1	Zaměstnávání fyzických osob se zdravotním postižením.....	116
7.9.2	Pracovní podmínky zaměstnankyň / Péče o děti	116
7.9.3	Pracovní podmínky mladistvých zaměstnanců.....	117
8	Náhrada škody	119
8.1	Obecný výklad.....	119
8.2	Odpovědnost zaměstnance za škodu.....	120
8.2.1	Obecná odpovědnost	121
8.2.2	Odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody.....	122
8.2.3	Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat.....	123
8.2.4	Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů	124
8.3	Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	125
8.3.1	Obecná odpovědnost za škodu	126
8.3.2	Odpovědnost při odvrácení škody	126
8.3.3	Odpovědnost za škodu na odložených věcech	127
8.3.4	Odpovědnost za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání.....	127
9	Kolektivní pracovněprávní vztahy	130
9.1	Obecný úvod.....	130
9.2	Druhy zaměstnaneckého zastoupení.....	131
9.2.1	Odborová organizace	131
9.2.2	Rada zaměstnanců a zástupce pro oblast BOZP	132
9.2.3	Evropská rada zaměstnanců	133
9.3	Zaměstnavatelská seskupení.....	135

9.4	Součinnost zaměstnavatele se zástupci zaměstnanců	135
9.4.1	Základní zásady	135
9.4.2	Informování a projednání	136
9.4.3	Spolurozhodování	137
9.4.4	Kontrola	138
9.5	Kolektivní vyjednávání	138
9.5.1	Kolektivní smlouvy	138
9.5.2	Kolektivní vyjednávání	140
9.5.3	Kolektivní spory	141

Seznam použité literatury	143
--	------------

Seznam zkratk

BOZP	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
ESD	Evropský soudní dvůr
LZPS	Listina základních práv a svobod, usnesení č. 2/1993 Sb. předsednictva ČNR o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MOP	Mezinárodní organizace práce
zákon o BOZP	zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci).
zákon o inspekci práce	zákon o inspekci práce, zákon č. 251/2005 Sb.
zákon o kolektivním vyjednávání	zákon o kolektivním vyjednávání, zákon č. 2/1991 Sb.
zákon o zaměstnanosti	zákon o zaměstnanosti, zákon č. 435/2004 Sb.
ZP, zákoník práce	zákoník práce, zákon č. 262/2006 Sb.